

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) prejema upravnništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 254.

V Ljubljani, v ponedeljek 6. novembra 1893.

Letnik XXI.

Koalicijsko ministerstvo

sestavlja se sedaj na Dunaju, in torej smo sedaj tamkaj, kakor smo bili ob začetku Taaffejeve vlade. Tudi prvo Taaffejevo ministerstvo je bilo tako. V njem so poleg konservativcev sedeli možje čistega liberalnega mišljenja. To ministerstvo se tedaj ni držalo. Proti koalicijskemu ministerstvu so tedaj bili posebno levičarji, ki so se tedaj še nadejali, da čez nekaj mesecev zopet sami zasedejo ministerske stole. Prisilili so svoje tovariše, da so izstopili iz ministerstva, ki je tako dobilo malo bolj konservativno barvo. Mnogo je baš to kujanje levičarjev pripomoglo, da je grof Taaffe vsaj s prvega kaj storil za konservativce in Slované. Da ga je levica zvesteje podpirala, bile bi za nas razmere gotovo še slabše.

Tista levica, ki je tedaj bila proti koaliciji, je sedaj za njo. Seveda od tedaj se je v Avstriji marsikaj premenilo. Naj se sodi o Taaffejevem ministerstvu kakorkoli, ta zasluga se mu mora priznati, da je onemogočilo čisto liberalno vladno v Avstriji. S premembo volilnega reda za češko veleposestvo ter za trgovinske zbornice in pa z razširjenjem volilne pravice se je pripomoglo, da so se za zmiraj omajala tla nemškimi liberalcem v Avstriji. Sedaj morejo samo s pomočjo drugih strank še gospodovati v Avstriji. Zato so pa tako hitro se priprijeli koalicijskega ministerstva in grofa Hohentwarta kar v nebesa povzdigovali, ko je dal razumeti, da bi se morda dalo kako sporazumljenje doseči mej levičarji, Poljaki in konservativci. Levica le na ta način upa še priti do večjega vpliva.

S prva so se liberalci kazali jako zmerne in z malim zadovoljne, ali njih poželjenje vidno narašča. To se vidi že zdaj, kajti nedeljska „N. Fr. Pr.“ si je dva važna portfelja kar osvojila za levičarja in o drugih je prepustila strankam, da se pogajajo o njih razdelitvi. Levičarski listi pa tudi že zahtevajo, da se levičarjem dovoli večji vpliv v ministerstvu. Njih listi pišejo, da grof Taaffe le zaradi tega ni

mogel sestaviti koalicijske večine, ker levičarjem ni hotel dovoliti zadostnega vpliva. Po tem takem bode knez Windischgrätz moral levici dati več vpliva.

Po pisavi liberalnih listov soditi ima koalicijsko ministerstvo v prvi vrsti povzdigniti vpliv nemško-liberalne stranke. Mi ne vemo, je li to res, verjetno je pa. Nemški liberalci so dovolj brezozirni in zatorej smemo pričakovati, da bodo položaj izkoristili do dobrega. Da so vrgli Taaffeja, so se poslužili skrajnega sredstva, da so se izrekli, da ga prav v nobeni stvari ne bodo podpirali. Večje prizanesljivosti pač nima pričakovati od njih knez Windischgrätz.

Zaradi tega se pa bojimo, da bode novo ministerstvo večkrat rado ali nerado jo zavilo na levo. Konservativci in Poljaki se pa tudi ne bodo mogli dosti ustavljati; ker so s svojim nasprotovanjem o volilni reformi odrinili od sebe stranke, katere bi jih bile utegnile podpirati, ako jim levičarji odrekó pomoč. Položaj je torej jako težaven. Najtežavnejše je pa, da pride zopet volilna reforma na vrsto. Kako želé levičarji volilno reformo, je razkril Menger z besedami, da levica ni proti volilni pravici delavcev, ali želi volilno reformo, po kateri bi delavci nastopili kot zavezniki, ne pa kot nasprotniki meščanov, to je liberalcev. Iz tega je razvidno, da bodo liberalci skušali volilno reformo porabiti v to, da zopet pridobé vpliv, katerega so pod Taaffejevo vladno izgubili.

Zato nič posebno z veseljem ne pozdravljamo koalicijskega ministerstva in priporočamo našim zastopnikom v državnem zboru previdnost in odločnost, če bodo pa razmere zahtevale, pa tudi brezozirnost.

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. novembra.

Volilna reforma. Levičar dr. Magg je izumil nov način, kako bi se delavcem dala volilna pravica. Po njegovih mislih naj bi sedanje volilne

skupine ostale popolnoma nespremenjene, k večjemu v kmetskih občinah bi se uvele neposredne volitve. Potem bi se pa število državnih poslancev pomnožilo še za sto. Za volitev teh poslancev bi se razdelila država v sto volilnih okrajev in bi volili vsi polnoletni in neomadeževani državljani, ki že dve leti bivajo v kaki občini. Po tem sistemu bi vsi dosedanji volilci dvakrat volili, prvič v dosedanji volilni skupini, drugič pa v novi volilni skupini. Taka volilna reforma bi pa mej drugim zadela na to težavo, da v sedanji državnozbornski palači bi ne bilo prostora za toliko poslancev. Sicer se pa tudi ne vé, ko bi stranke tako volilno reformo bile zadovoljne.

Knez Alfred Windischgrätz, ki sedaj sestavlja ministerstvo, se je rodil dne 31. oktobra 1851 v Pragi. Učil se je prava na vseučiliščih v Bonu in Pragi. Na poslednjem vseučilišču je dobil doktorstvo prava. Kot mlad jurist je imel važno pravdo, ki se je tikala njega in pravic njegove rodbine. Praški magistrat ga je pozval, da pride k vojaškemu naboru. On se je proti pozivu pritožil, ker je njegova rodbina do 1806. leta spadala med neposredne stanovne nemškega cesarstva. Po členu 14. nemške zvezne pogodbe dne 8. junija 1815 se je bilo določilo, knežje in grofovske rodbine, katere so poprej spadale med neposredne stanovne nemške države, so proste vsake vojaške dolžnosti v vseh zveznih državah. Državno sodišče je pa njegovo pritožbo zavrglo, ker so pred državnim zakonom vsi državljani jednaki in vse jednako veže vojaška dolžnost. Vsled tega je knez vstopil v vojsko in je še sedaj po svoji sarži nadporočnik deželne brambe. Po očetu je podedoval članstvo gospodske zbornice. Leta 1883 je bil imenovan članom državnega sodišča. To leto je bil voljen v deželni zbor, v katerem je zagovarjal stališče zgodovinskega plemstva. V deželnem zboru je zagovarjal Riegrov predlog o volilni reformi. Leta 1884 je pobijal Herbstov predlog o omejenju okrajev po narodnosti in se izrekel

LISTEK.

Sekelji.

(Rodoslovna in životopisna razprava.)

(Dalje.)

Kakor je Jakob Sekelj živel krščansko, enako je tudi umrl krščansko, — zares bogoljubno in vzgledno. Ko se je v drugi polovici avgusta leta 1504 vračal iz Grada, kamor je hodil zaradi posvečevanja frančiškanske cerkve v Ormožu, je na svojem gradiču v Soboti na Prekmurskem nevarno zbolel. Takoj je poklical k sebi župnika v Soboti Janeza Straussa ter je z veliko pobožnostjo prejel zakramente umirajočih. Z Bogom spravljen je potem pri popolni zavesti napravil v petek pred sv. Jernejem t. l. svoje poslednje sporočilo. Ako je oporoka sploh najlepše oznanilo moškega značaja, po katerem se čena rajnih lahko spozna, sveti se tudi po zadnji volji Jakoba Sekelja njegovo blago srce, kakor najlepša zvezda. Glasi se pa v posnetku tako-le: ¹⁾

1. Varuhe ali jerober svojim otrokom postavi svojega svaka, Tomaža pl. Szecsi, graščaka v Gornji Lendavi, Jurija pl. Weissenecka, c. kr. svetovalca,

Bernarda pl. Thurocz, banovega namestnika v Slavoniji in Gašparja Khünburškega, vladarjevega namestnika na Štajerskem, potem pa svojo blago soprogo Marjeto, roj. Szecsi iz Gornje Lendave.

2. Kedar bode kateri sin postal polnoleten, naj mu jerober izroči gradove z vsem, kar k njim spada.

3. Svoji blagi soprogi sporoči vsled juterne 3000 gld.

4. Svojim ljubim hčerkicam sporoči vsaki 1000 gld. dote, ako se bodo po želji matere, njegovega brata Miklavža, njegovega stričnika Janeza, prošta v Ostrogonu, in navedenih jerober možile.

5. Njegovi hčerki Lizi, nuni v Budi, naj soproga in jerober dajajo, dokler bode živela, 10 gld. na leto v pomoč.

6. Bratu Miklavžu sporoči polovico grada „Dobrahu“ (brezdvomno Dobra huča v Slavoniji) s polovico dohodkov; druga polovica sliši njegovim rodnim dedičem. Po smrti Miklavža sliši njegova polovica njegovim otrokom ali dedičem.

7. Svoji sestri, Eleonori Keventski, soprogi B. pl. Thurocz voli 1000 gld. Od teh je 300 gld. že od njega kot doto dobila, ostalih 700 gld. pa naj ji dediči odrajtajo od onih 3000 gld., katere ima vojvoda Ivan Korvin še od Trakoštanja plačati.

8. Bratu Miklavžu in sestram Urši in Puden-

cijani voli sledeče vasi na Sedmograškem: „Gerisch, Torda, Lakha, Thohadt, Sanndt Jakob, Mayorkhasa, Sawa ond Erkho“ z vsemi dohodki. Polovica sliši bratu Miklavžu in njegovim dedičem, polovica pa sestram Urši in Pudencijani in njunim dedičem.

9. Zaradi pogreba prepusti jeroberom, naj določi, kakor jim je ljubo in drago. Ako je komu kaj dolžen in ima pismo, naj se mu plača.

10. določi, kaj se ima zgoditi, ako umrje kateri izmed jeroberov.

11. Za pomočnike pri izvrševanju svoje poslednje volje imenuje Tomaža, kardinala in nadškofa v Ostrogonu, vojvodo Ivana Korvina, vojvodo Lavrencija pl. „Wlakh“, Jurija pl. Khainza, bana v Belemgradu.

12. Prosi jerober in dediče, naj njegov samostan v Ormožu, katerega je z božjo pomočjo postavil, varujejo in vsestranski podpirajo, da redovniki ne bodo pomanjkanja trpeli.

Slednjič še naroči, naj dediči dajo vsako leto na Martinovo ali en dan prej ali pozneje služiti 32 sv. maš in ene vigilije Bogu v čast in njegovi duši in vseh duš v vicah v pomoč. Sploh pa prosi svojo soprogo, brata, svake in prijatelje, naj se po njegovi smrti spominjajo njegove duše in pazijo na njegove otroke, da bodo odrasli Bogu in ljudem dragi.

¹⁾ Rokopis v c. kr. dvorni knjižnici na Dunaju.

za Fačekov jezikovni predlog. Poslednja leta se je posebno trdo držal stališča, da se imajo izvesti dunajske punktacije in je zaradi tega sedaj precej priljubljen pri levičarjih. Po razdelitvi deželnega kulturnega sveta je on prišel v nemški oddelek te korporacije. Predlanskim je bil v delegaciji poročevalec o budgetu ministerstva notranjih stvari in se je tedaj izrekel proti Zalingerjevi zahtevi glede obnove papežev svetne oblasti. On je osebno za obnovo papežev svetne oblasti ali to bi se moralo zgoditi mirnim potom s porazumljenjem z Italijo, s katero je v zvezi Avstrija. Lani je bil imenovan drugim podpredsednikom gospodske zbornice in letos je predsedoval avstrijski delegaciji. Tukaj se je z vso odločnostjo uprl, ko so Mladočehi hoteli govoriti o češkem in delegat Klaič o hrvatskem pravu. Letos je bil imenovan tudi tajnim svetnikom. Posebno se nam zdi treba omeniti, da je poročen z Gabrijelo princezino Auerspergovo, hčerjo kneza Vincenca Auersperga, ker rodbina Auerspergov igra posebno vlogo v avstrijski, zlasti pa češki parlamentarni zgodovini in je tesno zvezana s takozvanim ustavoverstvom v Avstriji. Odlikovan je tudi z redom zlatega runa ter je tudi član vitemberške prve zbornice, katerih zborovanj se pa ne udeležuje.

Bolgarsko sebranje se bode v tem zasedanju pečalo baje največ z narodnogospodarskimi vprašanji. Pred vsem se bode posvetovalo, kako povzdigniti bolgarsko industrijo. Bolgarska industrija sicer napreduje, kakor je pokazala lani razstava v Plovdivu, ali le počasi. Ima tudi velike ovire. Dokler ni bila Bolgarija osvobodjena, so se bolgarski izdelki izpečevali po vsi Turčiji, sedaj je pa izvoz v Turčijo otežkočen z visokimi carinami. Tuji izdeki pa tudi v Bolgariji izpodrivajo domače. — V nekaterih krajih v Bolgariji primanjkuje gozdov, posebno okrog Plovdiva, to neugodno vpliva tudi na vremenske neizdatke. Vlada je torej sklenila, da se okrog Plovdiva zasade gozdi. Delo se je že pričelo in je le želeči, da bi napredovalo. — Nadalje bo treba skrbeti kmetom za kredit. Sedaj v Bolgariji kmet jedva za velike obresti dobi denarja na posodo.

Slovstvo.

„Slovanske knjižnice“ katere izdaja Andr. Gaberšek v Gorici, izšel je drugi snopič. Obsega povest „Pojdimo za njim“ in sliko iz poljskega narodnega življenja „Angelj“, oba spisa iz peresa glasovitega beletrista Henrik Sienkiewicz-a, znanega Slovencem uže po romanu „Z ognjem in mečem.“ Dejanje povestice „Pojdimo za njim“ vrši se v Aleksandriji in Jeruzalemu o Kristovem času. Nemirno vrvenje in uzrujano stanje tedanje dobe predočujeta nam prokonzul Cinna in tast njegov, akademik Timon iz Aten. Vse pričakuje rešitve, a ne vé, odkod da bode prišla. Cinnina soproga Anteja nevarno zbolí. Grozne prikazni strašijo jo dan na dan. Zaman je zdravniška skrb, zaman potovanje: glava mrtvečeva preganja jo povsodi. Po nasvetu učenega žida odpotuje Cinna z njo v Jeruzalem, kjer je zrak bolj suh in tudi nečisti duhovi nimajo pristopa. —

Oporoko so z lastnimi podpisi in pečati potrdili: Lenart Herbersteinski, Hartman Holenečki, Filip pl. Waydegkher, komtur Velikonedeljski. Priča pa so bili: Mihael Dratvencuver, doktor zdravilstva, meščan in svetovalec v Građu, Janez Strauss, župnik pri naši ljubi Gospej v Soboti, Janez Feguč, župnik pri sv. Miklavžu pri Soboti in več drugih.

Cez štiri dni, namreč dne 27. avgusta l. 1504 je obdan od soproge in otrok mirno v Gospodu zaspal. Njegove telesne ostanke so prepeljali v Ormož, kjer so nje z veliko slovesnostjo položili v rodbinski žerf frančiškanske cerkve. Tam je imel krasen spomenik iz belega marmorja. Na njem je bil izklesan vitez naravne velikosti stoječ na oroslanu. V spodnjem delu se je nahajal Sekeljev grb z lavorovim vencem in črkami: I. Z. D. F., to je: „Jakob Sekel, gospod Ormoški.“ Napis se je glasil:

„Sepultura Jacobi Zekel de Kewend, de Ormosd, et D. Margarithae de Zecchi conjugis et Liberatorum. Obiit vigesima septima die Augusti Anno Domini MDIII.“ *)

Ta spomenik je bil l. 1798, ko je bila cerkev frančiškanov prodana in podrt, uničen.

(Dalje sledi.)

*) Stadl, Ehrens Spiegel d. Herz. St.

No, tudi to je brezuspešno. Ker v Jeruzalemu niti gledišča niti veselje, povabi ju namestnik Pontius Pilatus — skednik po svojih nazorih — da pride gledat na Golgato križanje dveh zločencev in Nazarenčana, kojega je — kakor sam prizna — po nedolžnem in samo iz političkih ozirov obsodil na smrt. Anteja vidi trepečega Krista, vidi sovraštvo židov do njega; s trepetajočimi ustnicami zašepeta; „Ti si resnica“, in prične puliti iz nosilnice hijacinte in dehteče jablanovo cvetje, ter metati mu je pred noge. On se ozre nanjo in blede ustnice premikajo se mu kakor na blagoslov. Prikazni odslej ne strašijo več Anteje. Nekaj dnij poslej umrje na Golgati poleg svojega soproga in očeta rekoč: „Svitli steber se mi bliža! Glejte, to je on, to je Nazarejec!... On se mi nasmiha... O, Krotak!... O, Usmiljen!... Kakor mati steza k meni pribite roke! Cinna! Nese mi zdravje, rešitev; kliče me k sebi...“

Cinna prebledi in pravi: „Če nas on kliče, pojdimo za njim!“

Povestica dije pravega krščanskega duha in vzlasti smrt Kristusova popisana je nedosežno. Uredništvo „Slov. knjižnice“ pogodilo je dobro, da nam jo je podalo v prevodu.

Istotako krasna je slika „Angelj“, črtajoč nam usodo male zapuščene sirote. Prevod je rajnega Fr. Gestrina.

Dodan je životopis Sienkiewicz ev.

Jezik je lep, tisk istotako in cena izredno nizka. Knjižico priporočati moremo tedaj kar najtopleje slov. občinstvu dokler bode izdajala take proizvode. Pripomniti bi bilo le še, da bi manj tiskarskih pogreškov ceno knjižice le še povišalo. — a —

Cerkvene pesmi nabrane med slovenskim narodom. Zvezek IV. — Z dovoljenjem preč. kneznadškof. ordinarijata goriškega izdalo in založilo Cecilijansko društvo za goriško nadškofijo. — 1893. Tiskal I. B. Milic v Ljubljani. — Cena na zvezku ni naznanjena.

Cerkveni letopis.

Cerkveni govor

pri pogrebu ranj. g. Artelja v Kranjski gori 30. oktobra 1893.

In slišal sem glas iz neba, kateri mi je rekel: Zapiši: Blagor mrtvim, kateri v Gospodu umrjo. Odslej, reče Duh, naj počivajo od svojega truda; zakaj njih dela gredo za njimi. Skrivn. raz. 14, 13.

Tedaj tudi Ti, moj prijatelj, si moral iti, in tako naglo, tako nepričakovano! Se danes tri tedne sem sedel pri Tvoji gostoljubni mizi z drugimi prijatelji — in danes že Te moram spremiti k grobu! — S Tabo, se mi zdi, bodo pokopali polovico mojega srca, ker bila sva zvezana v pravem prijateljstvu čez 20 let.

Farani kranjskogorski! Vi ste bili priča, da sem rad in pogosto zahajal k ranjkemu vašemu župniku in danes hvaležno pričó vas spoznam, da sem pri njem vselej najdel svet, tolažbo in pomoč; vselej sem se potolažen in pomirjen vrnil od njega! — V njem sem zgubil jednega najboljših prijateljev; in to mi danes stiska srce! Če Bog dá, bom še katerikrat prišel k vam, ali mojega prijatelja več ne bom najdel!

Jednaka čutila pa navdajajo tudi tu priučoče duhovne sobrate. Radi so prišli k njemu, ko je še živel, zato pa tudi hočejo mnogoštevilno prezgodaj umrlemu skazati poslednjo čast. Zbralo se nas je z dvema bogoslovcema celó 29 od blizu in daleč. Prišli so iz Ljubljane njegov prijatelj gospod baron Cirheimb, da ga pokopljejo; prišli so trije sošolci ranjcega (P. Evstahij Ozimek, župnika Preželj in Vohinec); prišli so duhovni sosedje celó s Koroškega in Goriškega.

Farani kranjskogorski! Ko gledate danes toliko duhovnov zbranih okoli krste ranjcega vašega župnika, morate pač tudi reči, kakor so rekli judje od Jezusa, ki je jokal na Lazarjevem grobu: „Glejte, kako so ga ljubili!“ — Zares, ljubili smo ga, in zato smo prišli, skazat mu zadnjo čast; vsaj vsi bridko čutimo, da smo z njim zgubili blagega, zvestega prijatelja!

Pa tudi vi, farani kranjskogorski, imate vzroka dovolj, žalovati in jokati, vsaj vi ste še največ zgubili. Zgubili ste dobrega duhovnega četa, skrbnega pastirja vaših duš, svetovalca in tolažnika. Vem, da se tudi vam žalosti topi srce, ker veste, da tega dobrega župnika več ne bo, kajti njih jezik, ki je pre-

peval čast božjo in oznanoval večne resnice, je vtihnil za zmirom; njih roke, ki vas je tolikokrat blagoslavljala in grehov odvezovala, je otrpnila za zmirom; njih noge, ki so iskale grešnikov in hodile k bolnikom, so zastale za zmirom! — Prav imate, da jokate za takim bolnikom, le čudil bi se vam, ko bi ne jokali!

Pri mrtvaški krsti ranjcega g. župnika žalujejo pa tudi njegovi sorodniki, katerim je odvzeta tako krepka podpora. Zato vsi navadno čutimo veliko zgubo in le misel, da je bila to volja božja, nam olajša to zgubo, da udano rečemo s pobožnim Jobom: „Gospod ga je dal, Gospod ga je vzel; ime Gospodovo bodi čiščeno!“

Kaj hočem tedaj še v slovo ranjkemu župniku reči? Glejte, pri njegovi krsti me navdaja dvojno čutilo: 1. čutilo sladkega upanja; 2. čutilo opravičene skrbi. Kako to mislim, bom precej razložil!

Kadar odrasčen človek umrje, če tudi ni duhoven, se precej vprašamo: „Kako je živel, kaj je v življenju vse storil, kako je svoje dolžnosti spoštoval, kako je umrl?“ Če je namreč življenje izgledno, smrt spodbudna, potem smo lahko pomirjeni in se lahko tolažimo zaradi zveličanja dotičnega pokojnika. In če je bil pokojnik celó duhovnik in je svoje dolžnosti zvesto spoštoval in se veliko in dolgo trudil za zveličanje duš, potem nas navdaja sladko upanje, da ga je pravičen sodnik tudi sprejel med svoje izvoljene. Poglejmo torej življenje ranjkega g. Artelja.

Ranjki g. Blaž Artelj je bil rojen sv. Blaža dan leta 1822 v Stojanovih na Bregu, brezniške fare. V mašnika je bil posvečen 3. avgusta 1845. Služil je najprej nekoliko časa za subsidijarija v Št. Vidu na Dolenjskem, kjer je bil njegov brat Anton takrat za kapelana (umrl 7. novembra 1857 v Radomljah). Kapelanoval je dve leti v Borovnici, nekaj čez tri leta v Sorci in šest let na Jesenicah. Fari je imel dve: na Selih pri Kamniku 10 let in tukaj v Kranjski gori 26 let. Kako je svoje stanovske dolžnosti spoštoval, tega ne bom pravil, zadosti je, če rečem, da je bil zvest delavec v vinogradu Gospodovem, da je vse storil, kakor je bila njegova dolžnost. Postavil si je spomenike, ki ga bodo slavili v pozne rodove. Na Selih je izidal čisto novo cerkev, in sicer večinoma z darovi, katere je izprosil od dobrih ljudi, posebno od naše cesarske rodbine. Vsled tega ga ondodni farani kar ne morejo pozabiti. Tukaj pri vas pa, da ne naštevam manjših naprav in poprav, je omislil lepo ubrano zvonjenje in pa postavil župnijski dom, da ga bo vesel vsaki gospod, ki pride vanj.

V duhovnem oziru je kazal veliko gorečnost in vnuemo: vpeljal je farno skupščino tretjega reda in je bil sam njen družabnik že koj od začetka; preiskrbel vam je tudi pred 7 leti sveti misijon. — Na časno ni bil navezan. Rad je dajal za dobre namene in po moči je podpiral svoje sorodnike. Zato pa tudi ni mnogo zapustil. Večkrat je rekel: „Kadar umrjem, ne iščite pri meni hranilničnih bukvic ali državnih obveznic, kajti jih nikoli nisem nič imel.“ Ranjki si je veliko bolj nabiral tistih zakladov, katerih rja ne sné in tatovi ne ukradejo. Rad je sprejemal goste in z veseljem jim je postregel. Zato pa tudi upamo, da ga je sprejel v večna prebivališča. On, ki je rekel, da vse, kar smo najmanjšemu njegovih bratov storili, bo tako sprejel, kakor da smo njemu storili! — Prejel je spodbudno tudi sv. zakramente za umirajoče. Zatorej blagor mu, ki je v Gospodu zaspal; odslej bo počival od svojega truda, ker njegova dela so šla za njim!

Rekel sem pa tudi, preljudi, da me pri mrtvaški krsti ranjkega župnika obhaja tudi opravičena skrb. Ranjki je bil pač tudi človek in kot tak slabostim in grehu podvržen. Moral je torej odgovor dajati zavoljo vseh svojih prestopkov, storjenih v dolgem svojem življenju. Pa ne samo za sebe je moral odgovor dajati, ampak tudi za vse duše, katere so mu bile izročene kot duhovnemu pastirju. In tak odgovor je gotovo težak. Zato se po pravici tudi bojimo, da On, ki je nad svojimi angelji najdel madeže, je tudi ranjkega prijel za vse zamude in prestopke, za lastne in tuje grehe. Ali na drugi strani vendar upamo, da mu je Bog milostno odpustil, ker je bil pokojni župnik tako ponižen in ker vemo, da Bog skesanega in ponižnega srca ne zavrže!

Kako je bil ponižen ranjki, le dva zgleda. Ko smo se nekaj pogovarjali, katere besede, razven posvečevalnih, pri sveti maši kdo z največjim občutkom izgovarja, je pokojnik rekel: Domine, non

sumu dignus! Gospod, nisem vreden! In ko sem ga vprašal, če bo še kam prosil za kako višjo službo, mi je odgovoril: „Samo v nebesa šel!“ In ko dalje vprašam, kakšna pisma bo prošnji priložil, je rekel: „Samo ubožne liste; rekel bom: Gospod bodi mi grešniku usmiljen!“ Zato glejte, preljubi, smemo upati, da se ga je tudi usmilil On, ki je skesanega cestinarja opravičil. Če bi bil pa ranjki g. Blaž vendar še kaj zadržan, se ga pa hočemo v molitvah spominjati! Kaj ne, dragi duhovni sobratje, da se ga bote spominjali pri oltarju? In vi, farani kranjskogorski, molite za svojega gospoda župnika. Vsak večer, predno greste spat, recite še Oče naš za ranjcega gospoda župnika in ranjce duhovne pastirje.

In zdaj se moramo ločiti od ranjkega gospoda Blaža. V miru počivaj, ljubi prijatelj, kličemo mi duhovni! Bog Ti poplačaj vse, kar si nam dobrega storil! — V miru počivaj! kličejo zapuščeni farani, in odpusti nam, ker smo te žalili! V miru počivaj, kličejo sorodniki, nikoli Te ne bomo pozabili! Težka je ločitev, ali tolaži nas pogled na sveti križ, ki se nosi pred sprevedom in ki bo stal na Tvojem grobu. Zatorej sklenem z besedami pesnika:

„Saj le križ nam sveti govori,
Da zopet vid'no se nad zvezdami!“

Dnevne novice.

V Ljubljani, 6. novembra.

(Reorganizacija mestnih uradov.) Občinski svet ljubljanski uredil je v seji 5. jan. letos občinske urade in službena mesta ter zajedno določil prejemke aktivnim mestnim uradnikom. V zadnjih dveh tajnih sejah (dné 31. okt. in 3. nov.) so se dotične razpisane službe podelile oziroma popolnile, kakor sledi: 1. službo I. magistratnega svetnika s prejemki 1. pl. razreda gosp. Ivan V o n č i n a, dozdanji magistr. svetnik; 2. službo II. magistr. svetnika s prejemki 2. plač. razreda gosp. Ivan Š e š e k, dozdanji mag. tajnik; 3. službo policijskega komisarja s prejemki 2. plač. razreda gosp. Franc P o d g o r š e k, dozdanji c. kr. avskultant pri okr. sodišči v Litiji; 4. službo magistr. tajnika s prejemki 3. plač. razreda gosp. dr. Ivan J a h n, dozdanji koncipist c. kr. fin. prokurature; 5. službo I. mest. komisarja s prejemki 3. plač. razreda g. Jakob T o m e, dozdanji mestni komisar; 6. službo konceptnega pristava s prejemki 4. plač. razreda g. Evgen L a h, dozdanji konc. pristav; 7. službo II. mestnega komisarja s prejemki 4. plač. razreda g. Josip K r i ž a j, dozdanji mest. komisar; 8. službo magistr. koncipista s prejemki 5. plač. razreda g. Jurij M i h a l i č, dozdanji koncipist; 9. službo mestnega fizika s prejemki 2. plač. razreda g. dr. Ivan K o p ř i v a, dozdanji mestni fizik; 10. službo policijskega zdravnika s prejemki 4. plačil. razreda g. dr. Franc I l l n e r, dozdanji polic. zdravnik; 11. službo mestnega zdravnika s prejemki 5. čin. razr. g. dr. Jos. D e r č, dozdanji mestni zdravnik; 12. službo mest. živinozdravnika s prejemki 6. plač. razr. g. Pavel S k a l e, dozdanji nadzornik mestne klavnice; 13. službo mestnega višjega inženirja, s prejemki 2. plač. razr. g. Jan D u f f é, dozdanji mestni inženir; 14. službo mest. inženirja s prejemki 3. plač. razr. g. Franc V a n, absol. tehnik; 15. službo stavbinskega asistenta s prejemki 5. plač. razr. g. Ciril K o c h; 16. službo mestnega računarja s prejemki 2. plačilnega razreda gospod Josip P a t e r n o s t e r, dozdanji računski oficijal pri deželnem odboru v Ljubljani; 17. službo mestnega blagajnika s prejemki 3. plač. razr. gospod Ferdinand B r a d a š k a, dosedanji kontrolor mestne blagajnice; 18. službo blagajničnega kontrolorja s prejemki 4. čin. razr. g. Karol L a c h a i n e r, dosedaj oficijal mestne blagajnice; 19. službo računskega revidenta s prejemki 4. plač. razr. gospod Franc T e r d i n a, dosedanji knjigovodja mestnega vodovoda; 20. službo računskega oficijala s prejemki 5. plač. razr. g. Velčan F i n k, dosedaj asistent mestne blagajnice; 21. službo računskega asistenta s prejemki 6. plač. razr. g. Andrej D e b e v e c, dosedanji praktikant mestne blagajnice; 22. službo blagajničnega asistenta s prejemki 6. plačilnega razr. g. Ivan H r i b a r, dosedanji pomočniški uradnik pri mestni blagajni; 23. službi oficijalov s prejemki 4. plač. razr. gg. Ivan K a l i š, dosedanji ekspeditor, in Karol M u l a č e k, dosedanji registrator; 24. službi oficijalov s prejemki 5. plačilnega razr. gg. Jernej B o l t a r, dosedaj protokolist, in Ivan R o b i d a, dosedanji magistratni oficijal; 25. službe kancelistov s prejemki 6. plačilnega

razreda gg. Friderik K o š i r, dosedanji magistratni kancelist; Anton G u t n i k, dosedaj pom. uradnik, in Franc B a r l è, računski podčastnik pri pešpolku baron K u h n št. 17; slednjič službi praktikantov gg. Avgust E r z i n, dosedaj praktikant pri mestnem magistratu, ter Alojzij W e r n i g, dosedaj c. kr. poštni praktikant v Trstu.

(„Slovenskega Naroda“ dopisnik iz Poljan) nad Škofjo Loko poroča v zadnji številki tega cenjenega lista o priliki občinskih volitev, ki so se vršile pred 14 dnevi lepo dolgo vrsto strašnih volilnih dogodkov, volilnih baharij, volilnih neviht — v kozarcu vode. Pravi, da gosp. Urban Pintar ni več župan, da je on sam zakrivil pogrške, zaradi katerih je bila predzadnja volitev razveljavljena, da so po tej razveljavi bahali se „Brdarji“ da jim je dr. Papež pravil, „da velja njegov glas pri deželni vladi takoj za glasom prezidenta, ta naredi pri vladi, kar hoče“, tako da je fajmoštrova nasprotna stranka z dopisnikom vred mislila, da je dr. Papež res vsaj drugi deželni predsednik v Ljubljani; da so „Brdarji“ imeli izvrstnega učitelja za agitacijo; da so katoliki izpustili celo vrsto fajmoštrovih volilcev iz imenika; da tu zadej tudi tiči ljubljanski dr. Papež, da je Urban Pintar volilce iz pisarne zapodil, ki so hoteli prepisati volilski imenik, da je volilni komisiji načeloval Cirman kot najnovejši Mahničev sinček v Poljanah, da je volilna komisija zavrгла fajmoštrovi stranki vsako pooblastilo; da je bil oče Pintar tako drzen, da je v navzočnosti svojega župnika volil za cerkveno hišo, da so Mahničevi učenci iz Poljanske doline udali se načelu, da se sme cerkev tudi okraati in oropati. Nadalje: Da je najstrastnejši agitator proti župniku bil njegov kaplan Janez Kromar, „ki se je ravnokar zlegel iz semeniskega jajca“, da je ta mislil, da bo de takoj preobrnil celo Poljansko dolino samo zato, ker mu je stric kanonik Klun, da je celó pravil, da župnika imajo gospod knezoškof v svoji črni knjigi zapisanega, da so ga tje poslali zato, da bo de gospoda fajmoštra nadzoroval, da so g. knezoškof posestniku Kamenšku rekli, da imajo v svoji škofiji še samo enega tacega, kot je poljanski fajmošter. Konečno dopisnik priporoča „Slov. Narodu“ če se mu dološljejo kaki popravki, naj jih tiska v božjem imenu. — To je vendar lepa vrsta stvarnih dogodkov, baharij in izrekov. Vbogi Pintar, Cirman, dr. Papež, Klun, Kromar. Dolgo se že gotovo niste smejali tako od srca? — Ali je nam treba še kaj dostaviti krasnemu vencu poljanske pesniške fantazije? Le toliko dostavimo, da je za vsakega pametnega človeka sploh, onim pa, kateri poznajo imenovane gospode še posebej samo ob sebi umevno ter tudi od teh gospodov izrecno vam poročamo, da takih baharij ni bilo mogoče slišati v Poljanski dolini nikdar, gotovo vsaj, da nobenemu človeku nasproti ni gospod dr. Papež izrekel najmanjše besedice o gospodu deželnem predsedniku ali o tem, da njegov glas velja pri deželni vladi takoj za glasom prezidenta, da on naredi pri vladi, kar hoče; ali da bi bil gospod Kromar pravil one gorostastne reči. — V tolažbo pa „Narodovemu“ dopisniku le povemo, da se je vložila pritožba zoper volitev v 3. razreda. Vse to kaže živo a poleg tega cinično domišljijo. N e v é s e, k d o j e t o p i s a l; n a m s e z a g o t a v l j a o d n a j v e r j e t n e j š e s t r a n i, d a j e t o s p i s a l n e k d o — „k i s e l a ž e.“ K a k p o p r a v e k p o š i l j a t i z a r a d i p i s a r i j t a k e g a č l o v e k a, n a m s e n e z d i v r e d n o.

(Iz Tolmina): Dne 19. oktobra je bila učiteljska konferenca. Med drugim je bila na dnevnem redu volitev dveh zastopnikov v prihodnji okrajni šolski svet. Voljena sta bila gg. And. Vrtovec in J. Krajnik, ki sta prostovoljno izstopila pred potekom volilne dōbe ob času zadnjih državnozborskih volitev. Z novo izvolitvijo je pokazalo učitelstvo, da se popolnoma strinja z njunim postopanjem. Samo vse o pravem času in z dobro premišljenim taktom, ako se hoče kaj doseči.

(Učiteljske sposobnostne skušnje.) Danes v ponedeljek so se pričele na tukajšnjem c. kr. učiteljskem sposobnostne skušnje za definitivne učitelje na ljudskih in mestnih šolah. Udeležuje se jih 48 kandidatov in kandidatinj, 12 kandidatov in 29 kandidatinj dela skušnjo za ljudske šole, 2 kandidata in 1 kandidatinja za mestne šole, 3 kandidatije ponavljajo skušnjo iz nemštine in 1 kandidatinja dela skušnjo iz francoščine.

(Iz Št. Petra.) Kedar zgolj otrobe veže, tistemu je pač težko stvarno odgovoriti! S temi besedami je podpiral dodatni poročevalec v „Slovenskem Narodu“ pišo o volilskem shodu s Št. Petru obsodbo — samemu sebi. Popolnoma po nepotrebnem izzivan je

šempeterski kurat zavrnil na shodu z dokazi g. predsednika tako odločno, da je moral molče obsejati. Pomembni tihoti je sledilo glasno pritrdjevanje celo od strani nasprotnikov. In vendar ima dopisnik toli drznosti, da neresnico poroča o meni in mojem delovanju pred celim svetom. Pozivljem Vas, da mi imenujete vsaj jedno osebo, s katero naj bi se bil jaz sprl ves čas tukajšnjega mojega bivanja ne izvzemši zadnje volitve in ne Vas samih. V slogi in miru hočem delovati po svojih močeh za pravi dušni in telesni blagor vseh Šempeterčanov držeč se vedno prepričanja mož, a ne „vetrujaških“ kričačev, kakor sem to storil tudi ob volitvah. Zanesel sem se na besede našega g. nadžupana, da v celém Št. Petru za Kraigher-ja ni nikogar razun jednega (kateri pa, mimogrede bodi povedano, posestnik ni.) Temu se je „vsled intenzivne, vse mere dopustnosti presega-joče agitacije“ uprav med volitvijo posrečilo sklicati toliko različnih volilcev, da sta prišla dva njegovih (?) med volilne može. Štirje pa smo stali ko skala za vsakega pravega zastopnika naroda. Konečno naj ve „Narodov“ poročevalec, da Šempeterčanje ne potrebujemo prav nobenega jerobstva in da nimamo prav nobenega strahu pred zloglasno trojico vednih ščipkovcev; najmanje pa že za pravico in resnico neustrašeni šempeterski kurat, ali po Vaše „razkolni politik“

Ivan Zupan.“

(Umrli) je za jetiko šestošolec J o s i p P o d j e d po noči od 3. do 4. novembra v Dvorjah pri C e r k l j a h. Pokojnik je bil blag, nadpoln mladenič. Naj počiva v miru.

(Slovensko gledališče.) V soboto se je péla v deželnem gledališču K. Bendlova opera v treh dejanjih „Stari ženin“ pri popolnoma razprodanem gledališču. Opera je polna narodnih motivov in lepo umetniško delo. Dejanje libretta se vrši kmalu po odpravi tlake, ko so prej vsemogočni grajski pisarji izgubili svojo moč v neki vasici na Moravskem. — Godba je vseskozi ljubka in prikupljiva. Gospica Leščinska (Hanička) je péla i dovršeno igrala. Isto velja v obče tudi o g. Vašičku (graščinski pisar gosp. Franc), le da je bil sémtertja vendarle nekoliko prehladen. Druge vloge so manjšega pomena. Koristi zadoščali so popolnoma in zato je bil ensemble vseskozi vzgleden. Občinstvo izražalo je svoje priznanje z burnim odobravanjem. Kakor na češkem narodnem gledališču, upamo, da bo de „Stari ženin“ tudi pri nas ostal jedna najpripriljubljenejših točk slovenskega opernega repertoarja.

(Vročinska bolezen) v Preserjih pojenjuje, začela se je pa na novo v Podpeču in razširila v Prevoljah. Sedaj ja bolnih še 16 oseb. Od početka pa je bolezen napadla 47 oseb, od katerih so samo 3 umrle.

(Misijon) bo de zadnja tedna tega in prvi teden prihodnjega meseca v Skočidolu in Dobrlivasi na Koroškem. Vodita ga na obeh krajih č. oo. Doljak in Tomažetič iz družbe Jezusove. Bog blagoslovi njih trud!

(Koroške novice.) Kakor v drugih mestih v Avstriji, so dne 1. t. m. tudi v Celovcu vojaški novinci slovesno prisegali. Zato je bila na „vresu“ slovesna sv. maša, a potem so prisegali. — Redka slovesnost bila je minoli teden v Knappenbergu. V Sima obhajal je slovesno petdesetletnico svoje poroke, in isti dan se je poročil njegov vnuk. — V Celovcu je umrl skoro 80letni vpokojeni učitelj Gr. S o m e r. Blagi ranjki bil je dolga leta okr. šolski nadzornik in med onimi vrlimi dobrotniki našega naroda, ki so nam osnovali slavno našo družbo sv. Mohorja. Bil je vedno zaveden in značajan domoljub. N. p. v m.

(Plinova cev) je počila v soboto na dunajski cesti št. 6. Izpuhteli plin je omamil zakonska Ivana in Franjo Belič; gotove smrti so jih rešili domači, kateri so jih o pravem času dobili.

(Novi brod na Savi.) Posestnik Jakob Ocepek iz Dobovca je od politične oblasti dobil dovoljenje da napravi brod med Skofljanico in trboveljsko postajo na južni železnici.

(Letošnja zdravlilna sezona v Kamniku in Mekinjah.) V preteklem poletju je prišlo v Kamnik 218, v Mekinje pa 330 ptujcev, skupaj tedaj 548 oseb. Domačinov „Kranjcev“ je bilo 258, Avstrijcev 277 in inozemcev 13. V Kamniku in Mekinjah imajo po gostilnah pripravljenih 53, po zasebnih hišah 151 postelj za ptujce. Izvoščekov ima v obeh mestih 18 in 3 vodnike. Letošnja sezona se radi povonju že 25. septembra končala.

(C. kr. strokovna šola za umetno vezenje v Ljubljani.) C. kr. ministerstvo za uk in bogočastje

e odredilo, da se na tukajšnji obrtni šoli vpelje definitivni poduk v vezanju čipk, kateri se izroči gospodični Ivani Föderl.

(Nesreča) se je pripetila v Kranju pretečeno soboto dopoldne proti 11. uri. Podrli so se štirje stropi nove pivovarne, katero je g. Mavricij Mayr zidal pri mostu ob Savi. Delavci, ki so delali v zgornjem nadstropju, so padli s stropi vred. Pri tem so se trije močno poškodovali, dva pa manj.

(Sportni cirkus F. Conradinija.) Pod ravnateljstvom svetovno znanega vežbalea kónj F. Conradinija stoječa družba umetnikov in umetnic, ki je naposled v Trstu dosegla najsijajnejše vspehe, priredi jutri ob polu 8. uri na cesarja Jožefa trgu prvo veliko predstavo, ki obeta biti jako zanimiva. Kakor se govori družba ostane tukaj le osem dni in se posebno odlikuje, posebno ravnatelj Conradini kaže take izvežbanosti kónj, da povsod vzbuja začudenje. Pojutrnjem bo še pa druga velika predstava.

(Samomor.) V nedeljo, dné 8. t. m., se je v tukajšnji Fran-Josipovi vojašnici ustrelil Fran Wenta, četovodja 5. kompanije. Uzrok samomora je neznan.

Narodno gospodarstvo.

O koristi kmetijske ločbe ali kemije.

(Dalje.)

Kakor na Angleškem pšenica, tako je začela po nekaterih pokrajinah Nemčije pesa slabo vspevati. Kemiki so spoznali, da potrebuje pesa mnogo kalija (ali lužine), katerega ni bilo nič več v zemlji zaradi neprestanega sajenja pese na istem prostoru. Odkar so pa začeli potresati njive s pepelom, v katerem je mnogo kalija, pridelajo zopet obilo lepe pese.

Kmetijska kemija nas pa ne uči samo, kolikor mogoče obilo in dobrih pridelkov z manjšimi troški in z manjšim trudom pridobivati, ampak uči tudi, kako pridelke dolgo nepokvarjene hraniti, ali jih pa koristno uporabljati.

Organska telesa ohranimo zdrava, ako jih obvarujemo jednega treh faktorjev vsakega razstvarjanja, namreč kislega, mokrote in gorkote. Opiraje se na to skušnjo, podali so nam več načinov, po katerih se ta ali oni sad dā dolgo ohraniti. Tako n. pr. zamoremo zrelo sadje obvarovati gnjilobe, ako ga naložimo v sode, ga zalijemo s slano vodo in dobro zapremo. (Na vsakih 30 litrov se dene jeden kozarec soli. Ta voda mora zavreti, ko se zopet ohladi, se vlije na sadje.)

Na ta način shranjujejo jabolka na Ruskem. Zakaj pa v taki vodi sadje ne gnije? Sadje potegne ná-se kislec, ki je obstojni del vode, in ga nadomesti z ogljenčevo kislino. V taki vodi pa, prosti od kislega in navdani od ogljenčeve kisline, sadje ne more gnjiti. Ker je sod dobro zaprt, ne more priti v njega kislec iz zraka; zato ostane voda v sodu brez kislega.

Kemija podaja tudi navodilo, kako se zamorejo pridelki koristno uporabiti. Ko so pričeli raziskavati posamezne sestavine raznih sadežev, so spoznali, da bi se dale nekatere sestavine iz njih izveči. Pred komaj 40 leti vozili so še ves sladkor k nam iz Amerike ali pa iz Azije. Pred 200 leti se še nobenemu sanjalo ni, da bi bilo mogoče tudi v mrzli Evropi sladkor pridelovati. A ločbarji, zlasti Marggraf, so dokazali, razkrojivši peso, da je v njej veliko ogljenca, vodenca in kislega. To so pa ravno tiste prvine, iz katerih obstoji trsni sladkor. Začeli so torej delati iz pese sladkor. Kemikom se imamo torej zahvaliti, da se vsako leto samo v Evropi nad 19 milijonov stotov sladkorja iz pese pridelava.

Istotako je kemija naučila delati iz krompirja in pšenice škrob ali šterko. (Konec slédi.)

Telegrami.

Celoveo, 6. novembra. Včerajni shod „Katoliškega političnega društva“ v Šent Jakobu je bil presijajen. Udeležba je bila nepričakovano mnogobrojna, govori izborni, navdušenje pa nepopisno.

Dunaj, 5. novembra. Knez Windischgrätz se je včeraj ob 7. uri in 20 minut pripeljal iz Budimpešte. Ob 9. uri je obiskal grofa Taaffeja v ministerstvu notranjih stvari in se dolgo ž njim posvetoval. Danes je knez obiskal grofa Hohenwarta, Plenerja, Jaworskega in grofa Kalnoky-ja.

Dunaj, 6. novembra. Cesar pride jutri zjutraj na Dunaj.

Marseille, 6. novembra. Štrajkujoči tramvajski delavci prevrnili so več tramvajskih vóz in poskusili zadržavati vozeče vozove.

Umrli so:

3. novembra. Frančiška Skraba, kajzarjeva hči, 7 mesecev, Črna vas 41, božjast. — Emilija Šventner, delavčeva hči, Gradaške ulice 16, akutni črevesni katar.

V bolnišnici:

3. novembra. Matelj Knaus, delavec, 66 let, hemiplegia. — Mihael Sušteršič, gostaj: 83 let, ostarelost. — Helena Boc, gostija, 50 let, plućnica. — Jakob Preve, gostaj, 53 let, hydrepericarditis. — Ivana Sadu, delavka, 35 let, jetika.

4. novembra. Anton Trobec, gostaj, 78 let, ostarelost.

Tuji.

2. novembra.

Pri **Maliču**: Zak, Burghard, Janda, Atlas, Brauner, Klöss, Froemel, trgovci, in Marburg, potovalec, z Dunaja. — Castegloni s sinom; Gianetto, zasebnik, iz Trsta. — Kromar, trgovec, iz Grada. — Leubner, potovalec, s Češkega. — Loy, Verderber, Hönigman, Tomitsch, Wastler, Mružek, iz Kočevja. — Telesky, potovalec, iz Prage. — Doljan, poročnik v pok., iz Ribnice. — Gosletz, lastnik tovarne, iz Hrastnika. — Hofschuster, major, iz Trbiža. — Bilej, logarski inženir, s Snežnika. — Soltesz iz Lipsije. — dr. Presker, nadporočnik, s Krškega. Göderer, pristav, iz Soteske. — Blahna, poročnik, iz Ribnice. — Župnek, zasebnik, iz Logateca. — Koppstein, trgovec, iz Siofoka.

Pri **Stoni**: Freund; Alvia; Vogler, Berger, trgovci, z Dunaja. — Bartusch, stotnik, iz Ljubljane. — Pollak iz Brna. — Halvorsen iz Pariza. — De Rocco, trgovec z lesom, iz Trsta. — Čop, poročnik, z Gorenjskega. — Sandi iz Kamnika. — dr. Gottlieb, odvetnik, in Spintre iz Kočevja. — Reich iz Dolne Tuzle. — Cukjati iz Št. Gotarda. — Rubelli, trgovec, z Reke.

Pri **bavarskem dvoru**: Hrubi z rodbino, in Göderer, zasebnik, iz Kočevja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Wolf z Dunaja. — Schwab s soprogo iz Trsta.

Pri **avstrijskem caru**: Balteg iz Rodena. — Schwarz iz Grada. — Pečnik s Krškega. — Wilhelm s Koroškega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
4	7. u. zjut.	737.2	9.0	sl. vzh.	oblačno	0.00
	2. u. pop.	734.9	14.8	sl. jzap.	jasno	
	9. u. zveč.	734.7	13.4	"	"	
5	7. u. zjut.	734.4	10.0	sl. jzap.	oblačno	0.60
	2. u. pop.	733.8	13.0	"	"	
	9. u. zveč.	733.1	11.0	"	"	

Srednja temperatura obeh dni 12.4° in 11.3°, oziroma za 6.0° in 5.2° nad normalom.

Sprejme se takoj 546 3—1

deček,

zmožen računstva, slovenskega jezika in nekoliko nemškega, v trgovino s špecerijskim blagom na deželo. Kjé, pové upravništvo.

Dunajska borza.

Dné 6. novembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 70 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 " 40 "
Zlata renta 4%, davka prosta	118 " 90 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	95 " 85 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	993 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	332 " 50 "
London, 10 funtov strl.	127 " 45 "
Napoleonor (20 fr.)	10 " 14 "
Cesarski cekini	6 " 02 "
Nemških mark 100	62 " 60 ¹ / ₂ "

Dné 4. novembra.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 95 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	93 " 50 "
4% državne srečke 1. 1854., 250 gld.	144 " 75 "
5% državne srečke 1. 1860., 100 gld.	150 " — "
Državne srečke 1. 1864., 100 gld.	195 " — "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 30 "
4% kranjsko deželno posojilo	97 " 25 "
Kreditne srečke, 100 gld.	195 " 75 "
St. Genois srečke, 40 gld.	67 " 75 "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	136 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 " 50 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	58 " — "
Ljubljanske srečke	24 " 25 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	148 " — "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2870 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	101 " 50 "
Papirnih rubeljev 100	132 " 62 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobika. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svéti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti.

naloženih glavnih.